

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေး ဥပဒေ

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေး ဥပဒေ

(၂၀၁၃ ခုနှစ် ၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်ဥပဒေအမှတ် ၁၂ ။)

၁၃၇၄ ခုနှစ် ၊ ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် ၉ ရက်
(၂၀၁၃ ခုနှစ် ၊ သြဂုတ်လ ၃၀ ရက်)

နိဒါန်း

စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးလွှတ်တော်သည် ဤဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းလိုက်သည်။

အခန်း (၁) အမည်နှင့်အဓိပ္ပာယ်ဖော်ပြချက်

၁။ ဤဥပဒေကို စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေး ဥပဒေ ဟု ခေါ်တွင်စေရမည်။

၂။ ဤဥပဒေတွင် ပါရှိသော အောက်ပါစကားရပ်များသည် ဖော်ပြပါအတိုင်း အဓိပ္ပာယ် သက်ရောက်စေရမည် -

- (က) **တိုင်းဒေသကြီး** ဆိုသည်မှာ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးကို ဆိုသည်။
- (ခ) **အစိုးရအဖွဲ့** ဆိုသည်မှာ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ကို ဆိုသည်။
- (ဂ) **ဝန်ကြီးဌာန** ဆိုသည်မှာ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ လူမှုရေးဝန်ကြီးဌာနကို ဆိုသည်။
- (ဃ) **ဝန်ကြီး** ဆိုသည်မှာ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ လူမှုရေးဝန်ကြီးဌာန ဝန်ကြီးကို ဆိုသည်။
- (င) **ကော်မတီ** ဆိုသည်မှာ ဤဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းထားသော ကော်မတီကို ဆိုသည်။
- (စ) **တိုင်းရင်းဆေး** ဆိုသည်မှာ လူနှင့်တိရစ္ဆာန်တို့အတွက် ရောဂါရှာဖွေရန်၊ ကုသရန်၊ ကျန်းမာရေးတိုးတက်စေရန် သို့မဟုတ် အကျိုးသက်ရောက်မှုတစ်ခုခုဖြစ်စေရန် တိုင်းရင်းဆေးပညာကို အခြေခံ၍ ခန္ဓာကိုယ်တွင်း သို့မဟုတ် ခန္ဓာကိုယ်ပေါ်တွင် တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်၍ဖြစ်စေ အသုံးပြုရန် ပြည်တွင်းတွင် ဖော်စပ်သည့် ပစ္စည်းကို ဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ်တွင် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက အခါအားလျော်စွာ အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်၍ တိုင်းရင်းဆေးဟု သတ်မှတ်သော ပစ္စည်းလည်း ပါဝင်သည်။
- (ဆ) **တိုင်းရင်းဆေးပညာ** ဆိုသည်မှာ ဒေသနာနယ၊ ဘေသဇ္ဇနယ၊ နက္ခတ္တဗေဒနယ၊ ဝိဇ္ဇာဓရနယတည်းဟူသော နယကြီး (၄) ပါးအနက် တစ်ပါးပါးနှင့် အကျုံးဝင်သော အသက်ရှည်ရာ အနာမဲ့ကြောင်းဆေးပညာရပ်ကို ဆိုသည်။

- (ဇ) **အဓိကတိုင်းရင်းဆေး** ဆိုသည်မှာ တိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေး ကြီးကြပ်မှုကော်မတီက သတ်မှတ်ထားသည့် ပြည်သူ့အများစု၏ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုတွင် မရှိမဖြစ် လိုအပ်သော တိုင်းရင်းဆေးကို ဆိုသည်။
- (စ) **စံမညီတိုင်းရင်းဆေး** ဆိုသည်မှာ တိုင်းရင်းဆေးမှတ်ပုံတင်စဉ်က ဖော်ပြထားသော ဆေးဖုံ၊ ဖော်စပ်နည်းနှင့်အညီ မဟုတ်ပဲ ဖော်စပ်ထား သော တိုင်းရင်းဆေးကို ဆိုသည်။
- (ည) **ပျက်စီးတိုင်းရင်းဆေး** ဆိုသည်မှာ တိုင်းရင်းဆေး သက်တမ်းကုန်ဆုံး ရက်သို့ ရောက်ရှိသော သို့မဟုတ် ကျော်လွန်နေပြီဖြစ်သော တိုင်းရင်းဆေး သို့မဟုတ် တစ်နည်းနည်းဖြင့် ဓာတ်သဘာဝဖြစ်စေ၊ အာနိသင်ဖြစ်စေ ပြောင်းလဲသွားသော တိုင်းရင်းဆေးကို ဆိုသည်။
- (ဋ) **တိုင်းရင်းဆေးကုန်ကြမ်း** ဆိုသည်မှာ တိုင်းရင်းဆေးများ ဖော်စပ်ထုတ် လုပ်ရာတွင် အဓိကထည့်သွင်းအသုံးပြုရသော တိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေး ကြီးကြပ်အဖွဲ့က သတ်မှတ်သည့် ပစ္စည်းကို ဆိုသည်။
- (ဌ) **တိုင်းရင်းဆေးမှတ်ပုံတင်ခြင်း** ဆိုသည်မှာ ထုတ်လုပ်မည့် တိုင်းရင်းဆေးကို ဗဟိုတိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှုကော်မတီတွင် မှတ်ပုံတင် ခြင်းကို ဆိုသည်။
- (ဍ) **လိုင်စင်** ဆိုသည်မှာ တိုင်းရင်းဆေး ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းအတွက် ထုတ်ပေးသည့် ခွင့်ပြုမိန့်ကို ဆိုသည်။
- (ဎ) **တိုင်းရင်းဆေးထုတ်လုပ်ခြင်း** ဆိုသည်မှာ တိုင်းရင်းဆေး ထုတ်လုပ်ရာတွင် ဆောင်ရွက်ရသော လုပ်ငန်းဆောင်တာများကို ဆိုသည်။ ယင်းစကားရပ် တွင် အဆင့်ဆင့်လုပ်ဆောင်ရသည့် လုပ်ငန်းများအားလုံး သို့မဟုတ် အဆင့်တစ်ခုခုကို ဆောင်ရွက်ခြင်းလည်း ပါဝင်သည်။ သို့ရာတွင် တိုင်းရင်းဆေးရုံ၊ တိုင်းရင်းဆေးပေး ခန်းနှင့် ပရဆေးဆိုင်များတွင် ဝေဒနာရှင်များအတွက်ဖြစ်စေ၊ တိုင်းရင်းဆေးဆရာက မိမိဆေးကုသ ရာတွင် အသုံးပြုရန်ဖြစ်စေ၊ မည်သူမဆို ကိုယ်တိုင်သုံးစွဲရန်ဖြစ်စေ ဆေးနည်းဆေးညွှန်းအရ ဆောင်ရွက်သော တိုင်းရင်းဆေး၊ ဆေးမြီးတို့ ဖော်စပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများ မပါဝင်။
- (ဏ) **အရည်အသွေးအာမခံခြင်း** ဆိုသည်မှာ တိုင်းရင်းဆေး ထုတ်လုပ်သူက မိမိ၏ တိုင်းရင်းဆေးတွင် ဖော်ပြသော ရောဂါတစ်မျိုးအတွက် ဖြစ်စေ၊ တစ်မျိုးထက်ပိုသော ရောဂါများအတွက်ဖြစ်စေ၊ အကျိုးသက်ရောက်မှုရှိ၍ စစ်မှန်ပြီး ဘေးဥပဒ် ကင်းကြောင်း အာမခံခြင်းကို ဆိုသည်။

- (တ) မူလဓာတ်ခွဲခန်း ဆိုသည်မှာ တိုင်းရင်းဆေး နမူနာများကို ဓာတ်ခွဲခန်း စစ်ဆေးရန် ဗဟိုတိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှုကော်မတီက အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်၍ သတ်မှတ်ထားသော ဓာတ်ခွဲခန်းကို ဆိုသည်။

အခန်း (၂) ရည်ရွယ်ချက်များ

- ၃။ ဤဥပဒေရည်ရွယ်ချက်များမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည် -
- (က) တိုင်းရင်းဆေးပညာနှင့် တိုင်းရင်းဆေးများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန်၊
 - (ခ) အရည်အသွေး စစ်မှန်ကောင်းမွန်ပြီး ဘေးဥပဒ်ကင်းကာ အကျိုးသက် ရောက်မှုရှိသော တိုင်းရင်းဆေးကို အများပြည်သူတို့ သုံးစွဲနိုင်ရန်၊
 - (ဂ) တိုင်းရင်းဆေးကို စနစ်တကျမှတ်ပုံတင်ထားရှိရန်၊
 - (ဃ) တိုင်းရင်းဆေး ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်ကွပ်ကဲရန်။

အခန်း (၃) တိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှုကော်မတီ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ယင်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ

၄။ အစိုးရအဖွဲ့သည် ဤဥပဒေပါ တိုင်းရင်းဆေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များကို ဆောင်ရွက်ရန် အလို့ငှာ သင့်လျော်သော တိုင်းရင်းဆေးဆိုင်ရာ ကျွမ်းကျင်သူများ၊ ပညာရှင်များ ပါဝင်သော တိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှုကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းရမည်။

၅။ တိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှုကော်မတီသည် အောက်ပါလုပ်ငန်း တာဝန်များကို ထမ်းဆောင်ရမည်-

- (က) မှတ်ပုံတင်ထားသော တိုင်းရင်းဆေး အရည်အသွေး အာမခံခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်း၍ စည်းကမ်းချက်များ သတ်မှတ်ခြင်း၊
- (ခ) အဓိက တိုင်းရင်းဆေးများကို ရွေးချယ်သတ်မှတ်ခြင်း၊
- (ဂ) တိုင်းရင်းဆေး ကုန်ကြမ်းအဖြစ် သတ်မှတ်သော ပစ္စည်းများကို ကြေငြာခြင်း၊
- (ဃ) အများပြည်သူတို့ သုံးစွဲရန်မသင့်သော တိုင်းရင်းဆေး သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းဆေး ကုန်ကြမ်းကို စိစစ်၍ လူမှုရေးဝန်ကြီးဌာနသို့ တင်ပြခြင်း၊
- (င) မျိုးသုဉ်းမည့် အန္တရာယ်ရှိသည့် တိုင်းရင်းဆေး ကုန်ကြမ်းများကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
- (စ) တိုင်းရင်းဆေး ကုန်ကြမ်းစုဆောင်းခြင်း၊ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ သိုလှောင်ခြင်း၊ ထိန်းသိမ်းခြင်းများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ နည်းပညာများ ဖြန့်ဖြူးစေခြင်း၊

- (ဆ) တိုင်းရင်းဆေး အဆင့်အတန်း မြင့်မားရေးနှင့် ခေတ်မီရေးအတွက် သုတေသန လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် လမ်းညွှန်ခြင်း၊
- (ဇ) တိုင်းရင်းဆေး သို့မဟုတ် တိုင်းရင်းဆေး ကုန်ကြမ်းထုတ်လုပ်သော သို့မဟုတ် ပြည်ပမှ တင်သွင်းသော အစိုးရဌာန၊ အဖွဲ့အစည်းများအား အကြံဉာဏ်ပေးခြင်း၊
- (ဈ) တိုင်းရင်းဆေးကို အများပြည်သူတို့ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သုံးစွဲရေးအတွက် ပညာပေး လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်စေခြင်း၊
- (ည) ကျွမ်းကျင်မှုဆိုင်ရာ ကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် လိုအပ်သော ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ယင်းကော်မတီများ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ သတ်မှတ်ခြင်း၊
- (ဋ) တိုင်းရင်းဆေးကိစ္စရပ်များနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ကြီးကြပ်နိုင်ရန် ခရိုင်၊ မြို့နယ်များတွင် တိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်ရေးကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ယင်းကော်မတီများ၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များ သတ်မှတ်ခြင်း၊

၆။ တိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှုကော်မတီသည် မိမိ၏လုပ်ငန်း တာဝန်များကို အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ရပ် သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးအား လွှဲအပ်၍ ဆောင်ရွက် စေနိုင်သည်။

အခန်း (၄) တိုင်းရင်းဆေးမှတ်ပုံတင်ခြင်း

၇။ တိုင်းရင်းဆေးကို မှတ်ပုံတင်လိုသူသည် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ ဗဟို တိုင်းရင်းဆေး ကြီးကြပ်မှုကော်မတီအဖွဲ့တွင် မှတ်ပုံတင်နိုင်ရန် မြို့နယ်၊ ခရိုင်၊ တိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှု ကော်မတီတို့တွင် လျှောက်ထားရမည်။

၈။ မှတ်ပုံတင်ခွင့်ပြုရန်လျှောက်ထားသော တိုင်းရင်းဆေးကို လိုအပ်သလို စိစစ် စေခြင်း ပြုလုပ်ပြီး ယင်းတိုင်းရင်းဆေးကို ဗဟိုတိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှုကော်မတီသို့ ဆက်လက်ပေးပို့ရမည်။

၉။ တိုင်းရင်းဆေးမှတ်ပုံတင်သက်တမ်း၊ မှတ်ပုံတင်ခ၊ မှတ်ပုံတင်သက်တမ်း တိုးမြှင့်ခတို့သည် ဗဟိုတိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှုကော်မတီက သတ်မှတ်သည့်အတိုင်း ဖြစ်သည်။

၁၀။ တိုင်းရင်းဆေးမှတ်ပုံတင်ခွင့်ရှိသူသည် -

- (က) ကျသင့်သောမှတ်ပုံတင်ခကို ပေးဆောင်ရမည်၊
- (ခ) မှတ်ပုံတင်ခွင့်ဆိုင်ရာ စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာရမည့်အပြင် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှုကော်မတီက ထုတ်ပြန်သော အမိန့်ညွှန်ကြားချက်များကိုလည်း လိုက်နာရမည်။

(ဂ) မှတ်ပုံတင်သက်တမ်း ကုန်ဆုံးသည့်အခါ သတ်မှတ်ထားသော မှတ်ပုံတင် သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခ ပေးဆောင်၍ ဗဟိုတိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှု ကော်မတီသို့ သက်တမ်း တိုးမြှင့်နိုင်သည်။

၁၁။ တိုင်းရင်းဆေး မှတ်ပုံတင်ခွင့်ရှိသူက မှတ်ပုံတင်ခွင့်ဆိုင်ရာ စည်းကမ်းချက် တစ်ရပ်ရပ်ကိုဖြစ်စေ၊ ဗဟိုတိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှုကော်မတီနှင့် တိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေး ကြီးကြပ်မှုကော်မတီက ထုတ်ပြန်သော အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက် တစ်ရပ်ရပ်ကိုဖြစ်စေ ဖောက် ဖျက်ကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိပါက တိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှုကော်မတီက တာဝန်လွှဲအပ်ခြင်းခံရသော အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်သည် မှတ်ပုံတင်ကို ကာလအကန့် အသတ်ဖြင့် ရုတ်သိမ်းခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

၁၂။ ကာလအကန့်အသတ်ဖြင့် မှတ်ပုံတင်ရုတ်သိမ်းခြင်းခံရသူသည် ကန့်သတ်သည့် ကာလကုန်ဆုံးသောအခါ မှတ်ပုံတင်အသစ် ထုတ်ပေးရန် ဗဟိုတိုင်းရင်းဆေး ကြီးကြပ်မှု ကော်မတီအဖွဲ့သို့ တိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှုကော်မတီမှတစ်ဆင့် လျှောက်ထား နိုင်သည်။

၁၃။ တိုင်းရင်းဆေး မှတ်ပုံတင်ပယ်ဖျက်ခြင်းခံရသူသည် မိမိလက်ဝယ်ရှိ မှတ်ပုံတင် ပယ်ဖျက်ခြင်းခံရသော တိုင်းရင်းဆေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ တိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှု ကော်မတီက ညွှန်ကြားသည့်အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

အခန်း (၅) လိုင်စင်လျှောက်ထားခြင်း

၁၄။ မှတ်ပုံတင်ထားသော တိုင်းရင်းဆေးကို ထုတ်လုပ်လိုသူသည် သတ်မှတ်ချက်များနှင့် အညီ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်၊ ခရိုင်၊ တိုင်းဒေသကြီးတိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှုကော်မတီမှတစ်ဆင့် ဗဟိုတိုင်းရင်းဆေး ကြီးကြပ်မှုကော်မတီသို့ လိုင်စင် လျှောက်ထားရမည်။

၁၅။ တိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှုကော်မတီသည် လိုင်စင်လျှောက်ထား ခြင်းကို သတ်မှတ်ချက်များနှင့် ညီညွတ်ခြင်း ရှိ/မရှိ စိစစ်စေခြင်း ၊ လိုအပ်ပါက စစ်ဆေး စေခြင်းများ ပြုလုပ်ပြီး ဗဟိုတိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှုကော်မတီသို့ လိုင်စင်လျှောက်ထားသည်ကို ထောက်ခံတင်ပြခြင်း သို့မဟုတ် ငြင်းပယ်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

၁၆။ လိုင်စင်သက်တမ်း ၊ လိုင်စင်ခနှင့် လိုင်စင်သက်တမ်း တိုးမြှင့်ခတို့သည် ဗဟို တိုင်းရင်းဆေး ကြီးကြပ်မှုကော်မတီက သတ်မှတ်ထားသည့်အတိုင်း ဖြစ်သည်။

၁၇။ လိုင်စင်ရရှိသူသည် -

(က) ကျသင့်သောလိုင်စင်ခကို ပေးဆောင်ရမည် ၊

(ခ) လိုင်စင်ပါ စည်းကမ်းချက်များကို လိုက်နာရမည့်အပြင် ဗဟိုတိုင်းရင်းဆေး ကြီးကြပ်မှုကော်မတီက ထုတ်ပြန်သောအမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်များကိုလည်း လိုက်နာရမည်။

(ဂ) လိုင်စင်သက်တမ်း ကုန်ဆုံးသည့်အခါ လိုင်စင်သက်တမ်းတိုးမြှင့်ခပေးဆောင်၍ သက်တမ်း တိုးမြှင့်နိုင်သည်။

၁၈။ လိုင်စင်ရရှိသူက လိုင်စင်ပါ စည်းကမ်းတစ်ရပ်ရပ်ကိုဖြစ်စေ၊ ဗဟိုတိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှုကော်မတီနှင့် တိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှုကော်မတီက ထုတ်ပြန်သည့် အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်တစ်ရပ်ရပ်ကိုဖြစ်စေ ဖောက်ဖျက်ကြောင်း စစ်ဆေးတွေ့ရှိပါက တိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှု ကော်မတီက တာဝန်လွှဲအပ်ခြင်းခံရသော အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်သည် လိုင်စင်ကို ကာလအကန့်အသတ်ဖြင့် ရုတ်သိမ်းခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်း ပြုနိုင်သည်။

၁၉။ ကာလအကန့်အသတ်ဖြင့် လိုင်စင်ရုပ်သိမ်းခံရသူသည် ကန့်သတ်သည့် ကာလ ကုန်ဆုံးသောအခါ လိုင်စင်အသစ်ထုတ်ပေးရန် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်၊ ခရိုင်၊ တိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှုကော်မတီမှတစ်ဆင့် ဗဟိုတိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှုကော်မတီသို့ လျှောက်ထားနိုင်သည်။

၂၀။ လိုင်စင်ပယ်ဖျက်ခြင်းခံရသူသည် -

(က) ပယ်ဖျက်ခြင်းခံရသော တိုင်းရင်းဆေးအတွက် လိုင်စင်ထပ်မံ လျှောက်ထားခြင်း မရှိစေရ၊

(ခ) တိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှုကော်မတီက အရည်အသွေး ပြည့်မီသည်ဟု သတ်မှတ်ထားသော မိမိလက်ဝယ်ရှိ တိုင်းရင်းဆေးဝါးကို လိုင်စင်ရရှိထားသော အခြားသူတစ်ဦးဦးအား ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း လွှဲပြောင်းခြင်း၊ ရောင်းချခြင်း ပြုနိုင်သည်။

(ဂ) မိမိလက်ဝယ်ရှိ အရည်အသွေးပြည့်မီသော တိုင်းရင်းဆေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ တိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှုကော်မတီက ညွှန်ကြားသည့် အတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ရမည်။

၂၁။ တိုင်းရင်းဆေးပညာဦးစီးဌာနသည် လိုင်စင်ပယ်ဖျက်ခြင်းခံရသူ ထုတ်လုပ် ဖြန့်ဖြူးထားသည့် အရည်အသွေး မပြည့်မီသော တိုင်းရင်းဆေးများကို သိမ်းဆည်းနိုင်ရန် ခရိုင်၊ မြို့နယ် တိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှု ကော်မတီများသို့ ညွှန်ကြားနိုင်သည်။

အခန်း (၆) အယူခံခြင်း

၂၂။ တိုင်းဒေသကြီးတိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှုကော်မတီက တာဝန်လွှဲပြောင်းပေးခြင်း ခံရသော အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်က တိုင်းရင်းဆေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍ ချမှတ်သည့် အောက်ပါဆုံးဖြတ်ချက် တစ်ရပ်ရပ်ကို မကျေနပ်သူသည် ယင်းဆုံးဖြတ်ချက်ချမှတ်သည့်နေ့မှ ရက်ပေါင်း ၆၀ အတွင်း တိုင်းဒေသကြီး ဆေးဝါးကြီးကြပ်ရေးကော်မတီသို့ အယူခံနိုင်သည်။

- (က) မှတ်ပုံတင်ပေးရန် ငြင်းပယ်ခြင်း၊ မှတ်ပုံတင်ကို ကာလအကန့်အသတ်ဖြင့် ရုတ်သိမ်းခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်း၊
- (ခ) လိုင်စင်ထုတ်ပေးရန် ငြင်းပယ်ခြင်း၊ လိုင်စင်ကို ကာလ အကန့်အသတ်ဖြင့် ရုတ်သိမ်းခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်း။

၂၃။ တိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှုကော်မတီအဖွဲ့က ချမှတ်သည့် ဆုံးဖြတ်ချက်သည် အပြီးအပြတ် ဖြစ်စေရမည်။

အခန်း (၇) တားမြစ်ချက်များ

- ၂၄။ မည်သူမျှ အောက်ဖော်ပြပါ တိုင်းရင်းဆေးကို ထုတ်လုပ်ခြင်းမပြုရ -
- (က) မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းမရှိသော တိုင်းရင်းဆေး၊
 - (ခ) မှတ်ပုံတင်ကို ကာလအကန့်အသတ်ဖြင့် ရုတ်သိမ်းခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်း ပြုလုပ်ထားသော တိုင်းရင်းဆေး၊
 - (ဂ) စံမညီတိုင်းရင်းဆေး၊
 - (ဃ) သုံးစွဲရန်မသင့်ဟု ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက အမိန့်ကြော်ငြာစာဖြင့် ထုတ်ပြန်၍ သတ်မှတ်ထားသော တိုင်းရင်းဆေး။
- ၂၅။ မည်သူမျှ အောက်ဖော်ပြပါ တိုင်းရင်းဆေးကို ရောင်းချခြင်းမပြုရ -
- (က) မှတ်ပုံတင်ထားခြင်း မရှိသော တိုင်းရင်းဆေး၊
 - (ခ) မှတ်ပုံတင်ကို ကာလအကန့်အသတ်ဖြင့် ရုတ်သိမ်းခြင်း သို့မဟုတ် ပယ်ဖျက်ခြင်း ပြုလုပ်ထားသော တိုင်းရင်းဆေး၊
 - (ဂ) ပျက်စီးတိုင်းရင်းဆေး၊
 - (ဃ) သုံးစွဲရန်မသင့်ဟု ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနက အမိန့်ကြော်ငြာစာ ထုတ်ပြန်၍ သတ်မှတ်ထားသော တိုင်းရင်းဆေး။
- ၂၆။ မည်သူမျှလိုင်စင်မရှိဘဲ တိုင်းရင်းဆေးကို ထုတ်လုပ်ခြင်းမပြုရ။
- ၂၇။ လိုင်စင်ရှိသူသည် -
- (က) လိုင်စင်ပါ စည်းကမ်းချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ခြင်း မရှိစေရ၊
 - (ခ) ဤဥပဒေအရ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနကဖြစ်စေ၊ ဗဟိုတိုင်းရင်းဆေးဝါး ကြီးကြပ်မှု ကော်မတီကဖြစ်စေ၊ တိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေး ကြီးကြပ်မှု ကော်မတီကဖြစ် စေ၊ တိုင်းရင်းဆေးပညာဦးစီးဌာနကဖြစ် စေ ထုတ်ပြန်သည့်အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်များကို လိုက်နာရန် ပျက်ကွက်ခြင်း မရှိစေရ။

အခန်း (၈)
ပြစ်မှုနှင့် ပြစ်ဒဏ်များ

၂၈။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၂၄ သို့မဟုတ် ပုဒ်မ ၂၅ ပါ ပြဌာန်းချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှားစီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူအား ငွေဒဏ်ကျပ် သုံးသောင်း အထိဖြစ်စေ ၊ ထောင်ဒဏ် သုံး နှစ်အထိဖြစ်စေ ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ကျခံရ မည်။ ထို့ပြင် ပြစ်မှုနှင့် သက်ဆိုင်သည့် သက်သေခံပစ္စည်းများကိုလည်း ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာအဖြစ် သိမ်းဆည်းရမည်။

၂၉။ မည်သူမဆို ပုဒ်မ ၂၆ ပါ ပြဌာန်းချက်ကို ဖောက်ဖျက်ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှု ထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင်-

- (က) မှတ်ပုံတင်ထားခြင်းမရှိသော တိုင်းရင်းဆေးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ပြစ်မှု ဖြစ်ပါက ထိုသူကို ငွေဒဏ်ကျပ် သုံးသောင်း အထိဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ် သုံး နှစ်အထိဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ကျခံရမည်၊
- (ခ) မှတ်ပုံတင်ထားသော တိုင်းရင်းဆေးနှင့် သက်ဆိုင်သည့် ပြစ်မှုဖြစ်ပါက ထိုသူကို ငွေဒဏ်ကျပ် တစ်သောင်း အထိဖြစ်စေ၊ ထောင်ဒဏ် နှစ် နှစ် အထိဖြစ်စေ၊ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံး ဖြစ်စေ ကျခံရမည်၊
- (ဂ) ပြစ်မှုနှင့်သက်ဆိုင်သော သက်သေခံပစ္စည်းများကိုလည်း ပြည်သူ့ဘဏ္ဍာ အဖြစ် သိမ်းဆည်းရမည်။

၃၀။ လိုင်စင်ရရှိသူသည် ပုဒ်မ ၂၇ ပါ ပြဌာန်းချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို ဖောက်ဖျက် ကျူးလွန်ကြောင်း ပြစ်မှုထင်ရှား စီရင်ခြင်းခံရလျှင် ထိုသူကို ငွေဒဏ်ကျပ် ငါးထောင် အထိဖြစ်စေ ၊ ထောင်ဒဏ် တစ် နှစ်အထိဖြစ်စေ ဒဏ်နှစ်ရပ်လုံးဖြစ်စေ ကျခံစေရမည်။

အခန်း (၉)
အထွေထွေ

၃၁။ လူမှုရေးဝန်ကြီးဌာနသည် အစိုးရဌာန သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုအား ဤဥပဒေပါ ပြဌာန်းချက်တစ်ရပ်ရပ်ကို လိုက်နာဆောင်ရွက်စေခြင်းမှ ကင်းလွတ်ခွင့်ရှိသည်။

၃၂။ ပြည်ပသို့တင်ပို့ရန် ခွင့်ပြုချက် ထုတ်ပေးခွင့်ရှိသော အစိုးရဌာန သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းသည် ဤဥပဒေအရ မှတ်ပုံတင်ထားသော တိုင်းရင်းဆေးကိုသာ တင်ပို့ခွင့်ပြုနိုင်သည်။

၃၃။ ဤဥပဒေအရ တရားစွဲဆိုရာတွင် ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန သို့မဟုတ် ဤကိစ္စအလို့ငှာ လုပ်ပိုင်ခွင့် လွှဲအပ်ခြင်းခံရသည့် အဖွဲ့အစည်း သို့မဟုတ် ပုဂ္ဂိုလ်၏ ကြိုတင် ခွင့်ပြုမိန့် ရယူရမည်။

၃၄။ တည်ဆဲဥပဒေ တစ်ရပ်ရပ်အရ ခွင့်ပြုချက် တစ်စုံတစ်ရာမရှိဘဲ ပြည်ပသို့ တင်ပို့သည့် တိုင်းရင်းဆေးကို သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန သို့မဟုတ် အဖွဲ့အစည်းတစ်ခုခုက ဖမ်းဆီးရမိလျှင် တိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှုကော်မတီက သတ်မှတ်ထားသော နည်းလမ်းများနှင့်အညီ လွှဲပြောင်းခြင်း၊ စီမံခန့်ခွဲခြင်း ပြုရမည်။

၃၅။ တိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှုကော်မတီ၏ ရုံးလုပ်ငန်းများကို တိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေးပညာဦးစီးဌာနက ဆောင်ရွက်ရမည်။

၃၆။ ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာနသည် တိုင်းရင်းဆေး စစ်ဆေးရေးလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် မိမိလက်အောက်ရှိ ဝန်ထမ်းများကို တိုင်းရင်းဆေး စစ်ဆေးရေးမှူးများ အဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်ရမည်။ ထို့အပြင် အခြားဝန်ကြီးဌာနများနှင့် ညှိနှိုင်းလျက် သင့်လျော်သည့် ဝန်ထမ်းများကိုလည်း တိုင်းရင်းဆေး စစ်ဆေးရေးမှူးများအဖြစ် တာဝန်ပေးအပ်နိုင်သည်။

၃၇။ ၁၉၇၂ ခုနှစ် ၊ ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာဥပဒေအရ ထုတ်ပြန်ခဲ့သော တိုင်းရင်းဆေးနှင့် စပ်လျဉ်းသည့်အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်များသည် ဤဥပဒေနှင့် မဆန့်ကျင်သရွေ့ ဆက်လက်ကျင့်သုံးနိုင်သည်။

၃၈။ ဤဥပဒေပြဌာန်းချက်များကို ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် -

(က) အစိုးရအဖွဲ့သည် လိုအပ်သော နည်းဥပဒေ ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

(ခ) တိုင်းဒေသကြီး တိုင်းရင်းဆေးကြီးကြပ်မှုကော်မတီသည် လိုအပ်သော အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်များကို ထုတ်ပြန်နိုင်သည်။

ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ကျွန်ုပ် လက်မှတ် ရေးထိုးသည်။

(ပုံ) သာအေး
ဝန်ကြီးချုပ်
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့